

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-2044527
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

22 Ekim 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/46298
7/46622
7/47682
7/47888
7/47874
7/47880
7/47988

7/48137-48144

7/48289

7/48297

EK:

-Liste (8 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (91 Adet, 181 Sayfa)

7/48411

7/48418-48431

7/48433-48434

7/48533

7/48535

7/48611

7/48857

7/48915-48916

7/48918

7/49045

7/49047

7/49058

7/49063-49065

7/49158-49160

7/49214

7/49320

7/49322

7/49430-49432

7/49436

7/49538

7/49803

7/49895-49897

7/49900

7/50461

7/50465

7/50561-50562

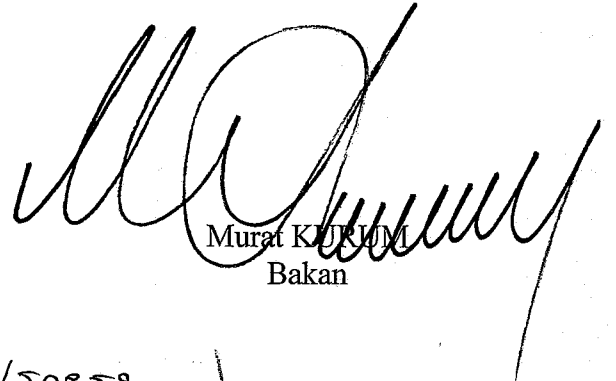
7/50564

7/50590

7/50611

7/50652

7/50782

Murat KURUÇİM
Bakan

7/50859

7/50876

7/50881

7/50933-50935

7/51062-51063

7/51136

7/51207

7/51211-51216

7/51218

7/51221

7/51439

7/51444-51446

7/51614-51618

7/51620

7/51757

7/51938-51939

7/52099

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLEYHA GÜLÜM'ÜN
TBMM 7/52099 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/52099

SORULAR

Basında yer alan haberlere göre; Malatya'nın Arguvan, Pütürge, Hekimhan, Doğanşehir ve Yeşilyurt ilçeleri başta olmak üzere tüm bölgede Altın, Demir, Gümüş maden aramaları, mermer ve taş ocakları, kireç kuyuları, HES'ler, JES'ler, tuğla, kiremit ve çimento fabrikalarının ve meraların kiralanması yöntemleri ile büyük bir doğa ve çevre katliamı yaşatılmaktadır.

Yabancı şirketlerle işbirliği halinde yürütülen madencilik faaliyetleri, sermaye iktidar ilişkisine dayanarak ve hiçbir kural tanımadan bölgenin tüm ekosistemini, doğal yapısını ve yaşam alanlarını tehlikeye atmaktadır. Öyle ki son 4 yılda 867 adet Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) başvurusu yapılmış, bu başvurulardan 328 'ine 'ÇED gerekli değildir' raporu verilerek maden şirketleri için idari zorunluluklar ortadan kaldırılmıştır. Bu durum bölgenin maden şirketleri için nasıl ranta açıldığının bir göstergesidir. Malatya'nın, ilçelerinin ve köylerinin en önemli geçim kaynakları olan kayısı, ceviz, dut, üzüm, erik, armut, elma, alıç tarımının, hayvancılık faaliyetlerinin ve yaban hayatının kirletilecek sular ve yapılacak doğa katliamıyla önemli ölçüde zarar göreceği açıktır.

Öte yandan Malatya Çevre Platformu'nun yaptığı açıklamaya göre; madencilik faaliyeti yürütenler doğa talanına karşı duran bölge halkına 'size iş vereceğiz, çocuklarınızı okutacağız, size ev yapacağız' gibi vaatler vererek ÇED süreçlerinde halkı susturmaya çalışmaktadırlar. Doğa ve çevre talanının yanısıra madenlerin yarattığı hava kirliliği halk sağlığını da tehlikeye atmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Malatya sınırları içerisinde maden arama ve işletme ruhsatı verilen maden ocağı sayısı kaçtır? Hangi şirketlere ruhsat verilmiştir? Maden ocaklarının faaliyet yürüttüğü alanlar neresidir?
- 2- Maden şirketlerinin hukuk dışı ve kuralsız faaliyetleri niçin yeterince denetlenmemektedir?
- 3- ÇED raporlarında doğa ve çevre talanına ilişkin zararlar yer almakta mıdır? Malatya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün Malatya'da maden şirketlerince yapılan ÇED başvurularına 'ÇED gerekli değildir' raporları vermesinin gerekçesi nedir? Bu kararlar iptal edilecek midir?
- 4- ÇED başvuru sürecinde bölgedeki halkın ve çevre örgütlenmelerinin görüşleri alınmakta mıdır? Maden şirketleri tarafından halkın çeşitli vaatlerle manipüle edilmesine karşı bilgilendirmeler yapılmakta mıdır?
- 5- Malatya'da halkın geçim kaynakları olan tarım ve hayvancılığın zarar görmesini, yaban hayatının ve ekolojik yapının bozulmasını engellemek için bir girişiminiz olacak mıdır?

CEVAPLAR

25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri kapsamında süreç içerisinde hem halkın hem de komisyon üyelerinin sürece aktif katılımı sağlanarak tüm süreçte görüş ve önerileri alınmakta, ÇED raporu kapsamı bu doğrultuda belirlenmektedir. Ayrıca; Yönetmeliğin ilgili hükümleri kapsamında süreç boyunca sunulan ÇED başvuru dosyası, ÇED Raporu, inceleme değerlendirme toplantıları sonucunda düzenlenen son şekli verilmiş ÇED Raporu kamuoyunun görüşüne açılmakta, tüm tarafların doğrudan katılımına engel olacak herhangi bir husus bulunmamakta olup bu süreçte gelen tüm görüş ve öneriler ÇED sürecinde değerlendirilmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirme kalkınmanın gereği olan faaliyetlerin çevre üzerinde olan olumsuz etkilerini baştan belirleyebilmek, bu olumsuzluklar ortaya çıkmadan önce gerekli önlemleri tespit etmek, kalkınmanın sürdürülebilirliğini sağlamak, amacıyla çevre sorunlarını tespit ve önleme çalışmalarıdır. Bu kapsamda; planlanan tüm madencilik projeleri ile ilgili ÇED süreçlerinde faaliyetlerin çevresel etkileri ilgili mevzuatlar kapsamında değerlendirilmekte, çevresel etkilerin tamamen önlenmesi ve/veya tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik gerekli tedbirler belirlenerek karar verilmekte, çevresel etkilerinin giderilemeyecek boyutta olduğu tespit edilen projelerde ÇED süreci sonlandırılarak dosya iade edilmekte ve/veya olumsuz karar verilmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı web sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yayımlanan "ÇED Kararları" başlığında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz" ve "Mevzuattan İade/İptal" edilen projelere ait bilgiler yer almaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Çevre denetimlerinin risk analizine dayalı planlanması da yapılmaktadır. Ayrıca faaliyet ve tesislere ÇED sürecinde vermiş oldukları taahhütler kapsamında izleme ve denetimler yapılmaktadır.

Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunmaktadır.

Malatya ilinde madencilik sektöründe 353 denetim yapılmış, 35 denetimde 1.632.078 TL idari para cezası uygulanmış ve 15 tesiste durdurma işlemi yapılmıştır.